

Nro. 18.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Mártziusnak 1-ső napján 1799-ik
esztendőben.*

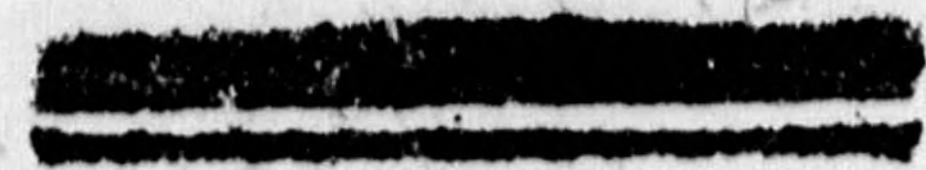
Olosz Ország.

Roma: —

Itt a' szükséges költségeknek pótolthatások végett, ismét 500 ezer Scudi árrú ugy nevezett Nemzeti jolzárok rendeltettek - ki az el-adatására.

„A' Consulatus egy Proclamatziót adván - ki, minden Romai ki-vándórlottakat meg - hívott benne, hogy a' Romai Respublika' foldjire térjenek vissza: külömben, minden javaiknak meg-folztásával fenyegeti őket.

„Frantzia Generál Mathieu a' kinek a' Januárius' 3-dikann történt viadalban, mikor a' Capuára való rohanás történt, egyik karja őlzse rontsól-

tatott volt, most *Romában* a' *Borghese*' palotájában
vagyon szállva, és azt vélik felölle, hogy el fog-
ják a' borbéjok venni a' meg-sebelsedett karját.

„Annak a' hirnek *Romába* való meg-érkezésére,
hogy *Neapolis* várossába a' Frantzia seregek Jan.
3-dikánn bé-szállottanak, három napig tartó illu-
mináltziót rendelt a' *Romai* Consulátus.

„Minden Nápolyból *Romába* érkezett tudósi-
tások egy-formálog erőssítik, hogy a' Frantziák-
kal szembe ment *Lazzaronik* és az ő késérők, rend-
kívül való dühösséggel viaskodtanak, és talam a'
Frantziáknak nem is oly hamar szolgált volna
azoknak meg-győzésekben a' szerentse, ha benn
a' városban is hatalmas pártjok nem találtatott
vólna, melynek az lett a' következése, hogy a'
tsatázó mezőnn viaskodó *Lazzaronik* két tűz köz-
zé szorittattak. A' történt vér ontás iszonyatos
volt. Az ennek alkalmatosságával el-veszett embe-
rek' számát, 10 ezernél többre teszik.

Florentziából, *Fébr. 9-dikénn*: —

„A' Pápara ujjanton el-jöttek vólt a' gutta-
ütésből következni szokott gyengeségek, melyekre
nézve ujjanton néhány napoknak le-folytok alatt
igen félthető állapotban vólt ő Szentsége: hanem
az életét fenyegető veszedelmek ismét el-szüntenek,
és a' beteg, könnyebben érzi az-ólta magát. A'
Sárdiniába való el-evezést mindazáltal, a' melynek
kivánásától még el nem állott a' Frantzia Directo-
rium, a' betegség még mind eddig is meg nem en-
gedte ő Szentségének: melyből ugy látszik, hogy
a' Sárdiniai Királyi Felségek, tsak magok fogják
az oda való által-evezést meg-probálni. Bágáziá-
joknak's-kisérőknek egy része, már *Livornóba* meg
is érkezett, a' hol egy *Liguriai* hajó fogadtatott
számokra, hogy onnét el-evezzenek.

Turin, *Jan. 30-dikánn*: —

„Az itt lévő *Provisoriai* Országgló-szék kemény
törvényeket rendelt a' tsalárd Bankerotirozók el-
len, és minden szorgalmatossággal a' Finántziának

lára való állittatása után eredett. — Ujjanton 14,164,291 Livrákra betsültető Nemzeti jofzágot rendelt-ki az el-adásra, olyan határozással, hogy mind az ebből, mind pedig az önként való adományokból bé-jövő papiros pénz - summák, öfzse égetteffenek. — Azonközben, még a' jövendő vezedelmet képzeltető jelen-lévő veszélyek és nyomoruságoknak félelmei, mind inkább-inkább öregbítik a' *Piemontiak*' békételenkedését, és mint hallatik, a' *Montferáti* falusi nép ujjanton zürzavaroskodni kezdett.

Frantzia Ország.

A' Frantzia seregek' Napoly városába való bé-menetelének hire, Fébr. 7-dikénn érkezvén-meg *Párisba*, itt még az nap' del-után ágyukkal való *Salve-lövés* által hirdettetett-ki; 's-tsak hamar az után ugyan ezen dolgot, tsak egy igen rövid szók-ból álló követség által, a' két Nörvény-hozó Tanátsoknak is hirül adatta a' Directorium. A' követség summája abból áll: hogy a' Frantzia seregek, a' Napolyi tábornak maradványától, 's-a' *Lazzaroniknak* és parasztoknak tsopórtjaiktól, Jan. 21-dikénn dühöfléggel meg-támadtatván, körül vétettek, hanem három napokig tartott kemény viaskodás után, mindeuütt gyözedelmeskedtek, 's-*Nápolyba* is bé-mentenek, &c.

Reménség vólt, hogy a' *Párisi* Officiális levelekben a' következett naponn környülállásosabb tudósitást is fog a' dologról a' Directorium ki-adatni, de semmit nem adatott többet. Maga a' Directorium is tsak valami előre való hír-adást vétt vólt még ekkór, és a' további környülállásokról még Kurir által várta a' tudositásokat.

A' Kints-tár béli Commiffió egy fel-számlálást terjesztett Jan. 31-dikénn a' Directorium' elibe, mely fzerént, minekutánna ez a' Commiffió a' *Finantzia*' állapotját meg-visgálta vólna, ugy találta, hogy a' kalsában lévő kész pénz béli kints, tsupán-

tsak 2,185,385 Livrákból áll. A' katonaság' számá-
ra minden hónaponként 9, és így a' 7-dik Respub-
likai esztendőnek hátra lévő 8 hónapjai alatt 75
millió Livrák — a' tengeri hadi erő' számára pe-
dig minden hónaponként 4,500,000, és így a' mon-
dott 8 hónapok alatt, 36 millió Livrák, kívántat-
nak. Az *Angliai* hadi fogságban lévő Frnatzia
katonák, minden hónapnak le-folyta alatt, 1,185,000
Livrákba kerülnek a' Respublikának.

Ritkaságok, Frantzia Országból: — *Aveyron-*
ban egy 105, *Montpellierben* pedig egy már 152
esztendőt töltött paraszt ember vagyon elet-
ben. Még mind ketten olyan jól birják magokat,
hogy magokra járhatnak, és el-töltött ifjuság béli
környülállásról is jól emlékeznek. — Egy hasonló
hoszszu élet-béli ritkaságról tudosittattunk *Stras-*
burg várossából is. Egy *Strasburgi* aszfzony t. i.
így irt közelebről a' fiához, a' ki *Wéssel* várossá-
ban lakik: — „

„Kedves Fiam!

„Én meg nem halhatok addig, mig Fiam, té-
gedet nem láttalak. Ird-meg hát nékem, hogy ma-
gad akarsz e' hozzám jönni: vagy pedig, én men-
nyek hozzád? Ezen levelet még *okulár* nélkül ir-
tam: és még *okulár* nélkül is varhatok, &c., — Ez
a' levél magában még eddig nem vólna igen neve-
zetes, ha tsak az a' környülállás is hozzá nem já-
rúlna, hogy a' fiu, a' kihez a' levél iratott, már
81 esztendőt, az anyja pedig, a' ki a' levelet
irta, 111 esztendős. — (Ezek igazi ritkaságok a'
mi időnkben, midönn a' dohány, kávé, thea, pá-
linka, az indulatos érzékenységek, erköltstelenke-
dések, 's-egyéb finomságok, meg-annyi erőtlenti-
tő eszközeivé váltak az élet-erőnek).

Spanyol Ország.

Spanyol országban nagy hadi készületek tetet-
tetnek: — A' *Kadixi* kikötőhelyhez néhány Kuri-
rok küldettettek-el *Mádridból*, a' melyek az ezen

kikötőhelyben lévő tengeri készületekről szolló parántsolatokat vittenek Admirál *Mazzaredó*hoz. — Az ólta, olyan kéfzen állanak 3 Fregátok, hogy akár mely szempillantásban útra indulhassanak: 8 Linea-hajók is pedig sietve készülnek. Ezen kívül a' nagy hajós sereg is készül a' ki-evezéshez, a' mely 30 Linea- és Fregát-hajókból áll. — Don *Cagigal* oly rendeléssel küldetett-el *Cadix*ből *Carthagenuba*, hogy itt egy könnyű-hajókból álló csoportnak vezérlését által vévén, evezzen - ki a' tengerre. — *Ferrólbol* Jan. 1-ső napján irták, hogy ott 5 Linea-hajók nagy számu katonáságot felrakván, minden oránn ki evezni fognak onnét. —

A' Király a' Finántzia' dolgának helyre állítására fordította gondját; több rend-beli Pátensek adattattak ki, a' melyek az adót, és az el-foglaltott jofzágok' el-idegenittetését illetik. —

A' *Kadixi* kikötőhelyet bé-zárva tartó *Anglus* hajós sereg, Déc. 20-dikánn egy kevés időre el-távozván onnét, az alatt *S. Fulgentio* és *S. Ildefonso* nevü Spanyol Linea-hajók, *Afsuntione*, *Ifigenia*, *Ceres*, *Diana* nevü Spanyol, és *Vestale* nevü Frantzia, Fregátokkal 's-hét kereskedő hajókkal együtt, a' tengerre ki-eveztenek. — Déc. 24-dikénn ismét vissza érkezett vólt ugyan az *Anglus* hajós sereg *Cadix'* elibe, hanem Jan. 6-dikára ujjabb szélveszek támadván a tengerenn, az *Anglus* hajós sereg is ujjra oda hagyni kéntelenittetett *Cadixot*, és a' romlott hajók' még foldoztatása végett, rész szerént *Lisabonhoz* rész szerént *Gibráltárhoz* evezett-el. —

Továbbá minden magok' helyeiket el-hágyott tengeri katonákra és matrozokra nézve, akár benn Spanyol országban, akár idegen országokban legyenek, közönséges Királyi *pardón* hirdettetett-ki. Az Amérikában talaltatható Spanyol tengeri katonákra és matrozokra nézve, 6 hónapokig terjesztett-ki ezen *pardonnak* ideje.

A' *Marocói* Császár Frantzia ország ellen és annak minden barátjai ellen hadat hirdetvén, Spanyol országot nyilvános ki-fejezésekkel ki-vette a' had-hirdetésből.

Philadelphiából Kurir érkezett az ott lévő Frantzia Consúltól Európába a' Directorium-hoz.

Orosz Ország.

Innét ezek irattatnak az Udvari Pétersburgi Udvari Ujjságban az ujj hadi készülletekről: — „A' *Napkeleti tengerenn* lévő Orosz hadi hajós seregnek vevérjeikké, *Admiral Kruse*, Vice-Admirál *Chamcow*, és *Contre-Admirál Vaitland*, az *Archangeli* hajós sereg' vezérjévé pedig *Contre-Admirál Baratünskoi*, nevezettek-ki.

„A' szározon 4 Orosz táborok indittatnak útra: — egyik a' Gyalog-Generál *Laszi*², a' másik Gyalog Generál Gróf *Goudrowies*², a' harmadik Császári Nagy Hertzeg *Sándor*², a' negyedik a' Feldmarschal Gróf II-dik *Soltikow*² vezérléseik alatt. — (Továbbá, 113 Generálisok neveztetnek még meg ezen Udvari Ujjságban, a' kik minyájon ezen táborhöz vagynak rendeltetve. Ezen esztendő' Februáriusának első napjától fogva, a' jövő esztendő' Septemberjének 1-ső napjáig, senkinek is ezen 4 táborokhoz rendeltetve lévő Regementektől, sem szabadság sem absit nem adattatik).

Német Ország.

A' Jan. 16-dikán meg-halálozott Palatinatusi Választo-Fejedelmet és Bavariai Hertzeget *Todor Károlyt*, 12-dikben estve ütötte-meg igen keményen a' gutta; ki is December. 10 dikénn 1742 dikben születettvén, 1777-ben Palatinatusi Választó Fejedelemmé és Bavariai Hertzegségnek Urává lett. Házossági életre kétszer lépett: előbbször a' *Palatinatusi-Sulzbachi* Hertzeg kis-aszizont vette

feleségül, a' ki is az 1794-dik esztendőben meghalozván, a' Hertzeg az után, 1795-ben, az Austriai *Ferdinánd* fő Hertzeg' *Mária Leopoldina* nevü leányával lépeft házassági életre, kit is mostanában özvegségben hagyott maga után. — A' mostani Választó Fejedelem 20-dikban estve *München*-be érkezvén, örvéndező kiáltásokkal fogadtattott.

Az eddig *Berlin*ben a' *Prussus* Udvarnál volt Császári Királyi rendkívül való Követ, XIV-dik *Heinrich Reusz* Hertzeg Cs. Királyi Feldmarschallajtnánt, a' le-folyt Fébr. 21-dikénn, életének 49-dik esztendejégen ki-múlt a' világból.

Az Anglus Udvertól *Berlin*be és *Béts*be rendkívül-való-Követséggel *Proserpina* nevü Fregátonn el-küldetett *Sir Grenville Tamás*, utját *Yarmouth*-ból *Kuxhafen* felé folytatván, a' Fregátja Februarius' 2-dikánn, *Kuxhafen*hez nem meszszé *Neuwerk* nevü sziget mellett meg-feneklett: mely után a' Követ Ur, valami egy orai gyalog való útasra kéntelenítettvén életét fenyegető veszélyek között vetni, maga ugyan embereinek nagyobb részével kiverekedett, és életben maradott, hanem a' késérői közsözül néhányak, azon egy órai viszontag ágak között el-kényszeredvén, meg-merevedtenek, és el-haltanak. A' Követ Ur, a' ki maga is övig esett belé egy helyenn a' vízbe, Fébr. 9-dikénn, *Hámburg*ba meg-érkezett: hanem minden bágázsiája a' vízbe veszett.

Béts.

Mi, valamint a' múlt, úgy a' mai postánn is magunkról kéntelenítettünk írni a' rettentő Ujjságot. Mikor a' közelébbi Ujjságunkat meg-inditottuk, remélettük, hogy már túl volnánk a' *Dunától* való félelemnek nagygyán; holott, még az után borított-el oly nagy jég és víz bennünket, a' milyenre itt nem emlekeznek. Képzeltetik ezt a' körülállást azok, a' kik valaha *Béts*ben meg-fordúltak. Itt 4 hid vagyona' *Duna*' belfő ágánn: t. i. kettő a' város felől

a' *Leopoldstadt*ba, egy a' *Weiszgerberektől*, a' 4-dik pedig a' Gróf *Ruzomovszky*' nyári-házától, a' *Praterbe* szolgál. A' jég, a' *Weiszgerberék*' hidja felett és rajta alóll dugúlt volt meg, annyira, hogy megszéről nézve, mint-ha valamely széljel hánt kösziklára nezett volna az ember. A' fok jég szüntelenül jött felülről le-felé; a' *Weiszgerbereknél* pedig mint a' köszikla telyességgel semmit nem mozdult: mely is azt okozta, hogy a' viz fel-dugulván, mindeneket elborított. Kedden éjjeltől fogva Tsötörtökön 10 és 11 oráig tartott ez a' szörnyőség: a' midőn végezetre ekkor a' *Weiszgerberék*' hidja öfsze-romolván, az egész jég-massa meg-indult, és elment, a' maga rettentőségére való vilzsa-emlekeztetést hagyván maga után. A' leg alsó és a' két felső hidak meg-maradtanak. Egész Szeredánn és Kedden, ha a' a' bátyákról *Leopoldstadt*t szemlélte az ember, csak a' vizből ki-álló házakat látta. A' viz fok helyenn az utzákon és házak között, a' leg nagyobb ember magosságot fokkal feljül haladta. — A' Kurirnak egyik Irója, Kedden dél-előttől fogva Tsötörtökön dél utánig a' szállása felé sem közelített. Még a' városnak is az az alacsonyabb része, a' mely *Saltzgriesnek* nevezetik, és feljebb a' *Rothenthurm* kapu felé, Dunává vált vólt; itt is tsonakokonn jártak; a' kapu alatt, a' ló fel-tartotta az orrát, hogy a' viz belé ne menjen. Képzelné lehet mely inséget láttak az elborított külső városokban a' házaknak Stockjaikba fel-szorulvavólt lakosok, még csak főző viz' dolgában is, nevezetesen az oly utzáokban, a' melyekbe nem csak a' *Duna* maga, hanem ezzel együtt az iszonyu jég is a' házak közzé bé-nyomulván, életveszedelemmel sem lehetett volna, sem tsonakonn sem szekerenn, hozzájuk közelíteni.

* * *

Egész Arkus ujjsággal ezen árvizes zürzavar miatt nem szolgálhattunk.

P. D.